

MAMA

THEATER/DANS

DANSPLAN 2017-2020

1. MAAS BEWEEGT

Dit is het dansplan van Maas, een gezelschap en een podium voor iedereen die zich jong voelt. Vier jaar geleden kozen we intuïtief de naam Maas. Inmiddels hebben we in de haven van Rotterdam aan de oever van de rivier een eigen podium. Onze naam blijkt ons te passen als een tweede huid. Soms is onze rivier onstuimig en ondoorgroendelijk, dan weer vrolijk spetterend en bruisend. Maas is nooit hetzelfde, altijd in beweging.

Maas maakt theater en dans vanuit universele thema's en kiest in alles voor een jonge, open blik. Met ons werk prikkelen we kinderen, jongeren en jongvolwassenen om na te denken over zichzelf, de ander en de wereld waarin we samen leven. Al ons werk ontstaat uit een continu proces van onderzoeken, veranderen en spelen. De disciplines theater en dans zijn het uitgangspunt, daarnaast zijn performance, muziek, theateraal debat, circus, mime en nieuwe media ook vaak aanwezig in ons werk.

Maas ziet educatie als onlosmakelijk onderdeel van het kunstwerk. Centraal in onze plannen staat de wens om ons onbevangen publiek echt mee te nemen. Het artistieke werk houdt niet op bij de deur van het theater. We zijn aanwezig in alle lagen van het onderwijs en werken, waar mogelijk, samen met interessante maatschappelijke partners om de impact van onze voorstellingen te vergroten.

Maas is in Nederland de enige organisatie die de functies van produceren en programmeren, van dans en theater, van onderwijs en kunst als een geïntegreerd geheel voor jeugd en jongeren samenbrengt. Daar zijn we trots op en dagelijks doen we nieuwe ontdekkingen. We beschouwen dit samengaan van functies als onze specialiteit en voelen ons thuis in de vrije ruimte, tussen de verschillende kaders in.

In deze aanvraag richten we ons op het jeugddans gedeelte van onze plannen. In de jeugddans is er nergens anders een plek waar jonge én ervaren choreografen op structurele basis ontmoetingen kunnen aangaan met elkaar, theatermakers en fysieke performers. Waar een podium is om in de spotlights én in de luwte te presenteren. En waar een lange ervaring is met het maken van uitgesproken kwaliteitsvoorstellingen voor jong publiek. Maas is deze

uitdaging in het vorige kunstenplan aangegaan en gaat na het vertrek van Arthur Rosenfeld onverminderd verder met het zoeken naar nieuwe en krachtige impulsen voor de jeugddans.

Rotterdam is een jonge stad en heeft in de vorige kunstenplanperiode expliciet gekozen voor een grote voorziening voor jong publiek. OCW en het Fonds Podiumkunsten reageerden enthousiast op het samengaan van onze drie gezelschappen en een podium. Alle leidingen zijn inmiddels gelegd: Maas speelt op festivals, in kleine en grote zalen, is geworteld in de stad, heeft een uitgebreid talenten- en verdiepingsprogramma, heeft een goed netwerk van (inter-) nationale programmeurs en wordt goed ontvangen door publiek en kritiek.

De gemeente Rotterdam is gevraagd te investeren in het plan als geheel. Voor de kernfunctie jeugdtheater doen we een beroep op OCW. Voor de kernfunctie jeugddans wenden we ons met dit plan tot het Fonds Podiumkunsten.

Maas is een gezelschap en een podium voor iedereen die zich jong voelt.

2. PLANNEN

Maas theater en dans

Ons profiel richt zich op dans en theater en allerlei mengvormen. Er is bij Maas ruimte voor alle vormen die fysiek en beeldend zijn, die zich afspelen in een gemengde realiteit van echt en fantasie en die de zintuigelijke ervaring belangrijker vinden dan de intellectuele. Voorstellingen van Maas maken altijd een verbinding tussen hoofd en lijf.

Maas maakt en speelt voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen. Ons publiek is onbevangen, nieuwsgierig en altijd in de groei. We voelen ons betrokken bij dit publiek. Hun spelende en associatieve manier van denken past bij alle uitingsvormen die we kiezen. We nemen ons publiek serieus. Als we complexe thema's of vormen kiezen, tonen we die met lichtheid en transparantie. We spelen soms met clichés maar de tekens zijn nooit plat of uitleggerig. En de montage loopt nooit alleen maar langs één verhaallijn. De sfeer, de muzikaliteit en de dynamiek bepalen evenzeer de opbouw en de beleving. Je kunt altijd op meerdere manieren naar een Maasvoorstelling kijken, vanuit een kinder- én een volwassenen perspectief.

Bij Maas staan er échte mensen op het podium. Mensen die zich durven laten zien. Stoere dansers, performers, die kunnen wisselen tussen verschillende werelden en rollen. Ze vormen een belangrijke schakel in het wordingsproces van een voorstelling. Maas kiest voor uitgesproken persoonlijkheden met lef en talent. Die komen van de diverse opleidingen en verschillende culturele achtergronden.

Veel makers laten zich niet vastleggen in één school, stijl of vorm. Er wordt gretig gemixt, geciteerd en gemonteerd vanuit uiteenlopende stromingen, disciplines en (sub)culturen. Er is kennis aanwezig van straatcultuur en van theater en dans uit verschillende culturele achtergronden. We kiezen per onderwerp welke kant we uit willen en staan open voor meerdere bewegingsstijlen. Met inzet van verschillende media en geïnspireerd door wat er buiten de muren van het theater gebeurt, worden nieuwe dans- en theatertalen ontwikkeld. Maas focust op dit mixen maar dat betekent niet dat we alleen nog cross-overs maken. Maas biedt ruimte aan choreografen en theatermakers. De achtergrond van de maker blijft de blik bepalen.

Het zoeken naar een balans tussen experiment en beproefde formules is essentieel in onze werkwijze. Maas hecht belang aan een onderzoekende houding, het durven bevragen en mogen stotteren. We onderkennen de kracht van twijfel en zijn niet bang om risico's te nemen.

Maaspodium

De grens tussen op het podium staan en in de zaal zitten, vervaagt. Kinderen kunnen meedoen, jongeren gaan zelf performen en jongvolwassenen hebben bij Maas hun eigen plek om te maken. We hebben verdiepingsprogramma's waar zelf doen centraal staat. Er zijn verschillende trajecten voor jong talent en ons podium biedt nieuwe makers de kans om hun eerste ideeën te presenteren.

In het Maaspodium programmeren we regisserend. Dat betekent dat onze makers blik altijd meekijkt bij onze keuzes. We bieden voorstellingen die uitdagen, bevragen en verrassen. En we kijken altijd naar een mogelijkheid om extra context te bieden. Door het thematisch bundelen van programma's, speciale activiteiten, festivals en feestelijke vakantie-ontmoetingen ontstaat er meer samenwerking tussen makers en het podium. Performers spelen niet alleen een voorstelling, maar presenteren ook een programma, een act of een workshop. Makers zijn zichtbaar aanwezig en het repetitielokaal is open voor publiek.

Maasmakers

Maas vraagt om dansmakers die niet bang zijn voor rumoer in de zaal en die hun ideeën willen toetsen aan een onbevangen blik. Choreografen die het aandurven hun eigen kunstvorm te bevragen, zonder meteen te denken dat kinderen niks begrijpen of aanvoelen.

Maas is een organisatie met een duidelijke artistieke signatuur, waar meerdere makers een huis vinden. De jeugddans bij Maas heeft de afgelopen vier jaar kleur gekregen door het werk van ervaren choreografen als Arthur Rosenfeld, Duda Paiva en de makers van DOX. Daarnaast hebben we onder andere werk geproduceerd

---

van nieuwere dansmakers zoals Jasper van Luijk, Guilherme Miotto, Art Srisayam, Karolien Verlinden en Charlotte Goesaert. Verder hebben de vaste makers Moniek Merckx en Jolanda Spoel mengvormen onderzocht. Moniek werkte meerdere malen met choreograaf Klaus Jürgens en Jolanda werkte in een aantal projecten met breakdancers en free runners uit Rotterdam. Dansers zoals Benediction Mensah, Anastasiia Liubchenko, Jefta Tanate, Inès Belda Nacher en Dane Badal werkten bij zowel choreografen als theatermakers.

In de komende vier jaar bieden we opnieuw een aantal dansmakers plek om voorstellingen te maken. We blijven meer beginnende choreografen ondersteunen en gaan ook werken met ervaren choreografen die in de regel niet voor jeugd maken. Maas wil de grens tussen dans maken voor volwassenen en jeugd vaker slechten. Waar in de theatertraditie makers vanzelfsprekend wisselen tussen de verschillende doelgroepen, lijken het in de dans meer gescheiden gebieden. We gaan meer samenwerken met ervaren choreografen zoals Cecilia Moisiso, Nicole Beutler en Jan Martens om interessant en uitdagend nieuw werk voor kinderen en jongeren te maken. Opvallend is dat al deze choreografen ook interesse hebben in het werken met fysieke niet-dansers. Daarnaast blijven Moniek, Jolanda en makers als Jef Van gestel en Nastaran Razawi Khorasani werken met dansers en andere fysieke performers. En gaan we coproduceren met het jonge circuscollectief Penguins Productions en De Dansers, met Theater Rotterdam en het performerscollectief KOBÉ. Verder houden we reprises van Arthur Rosenfeld op het repertoire.

Plannen 2017-2018

MONIEK MERCKX

Moniek, artistiek directeur, was jarenlang dansdramaturg en is gespecialiseerd in mime en fysiek theater. Moniek gaat de komende jaren door met haar onderzoek naar mengvormen van theater en dans zoals bij Alleen op de wereld en Voorjaarsoffer. Ze gaat dat doen vanuit verschillende

iconische thema's. Inspiratiebronnen zijn rituelen, popmuziek, sprookjes en beeldend YouTube materiaal. Ze maakt komende jaren een tweetal grote voorstellingen waarin ze met een groep fysieke spelers en dansers abstracte onderwerpen in tastbaar danstheater vangt. Bij deze themavorstellingen gaat ze niet uit van verhalen maar vanuit muzikale en dynamische montagestructuren. De performers hebben in haar werk altijd een belangrijke en persoonlijke bijdrage. Bij deze projecten onderzoekt Moniek ook hoe het is om vanuit één onderwerp, in een langere repetitieperiode, meerdere voorstellingen voor verschillende leeftijden tegelijkertijd te maken.

Liefde, werktitel (4+, 8+, XL) theater/dans voorjaar 2017

Soms hou ik meer van mijn tablet dan van mijn moeder. Soms doe ik liever alles alleen, dan zo nodig alles samen. Soms wil ik niet vast gehouden worden, door niemand niet. En niet geraakt worden. En soms heb ik daar schoon genoeg van en wil ik alles samen, alles.

Liefde, werktitel neemt je mee in de wereld van de ander. De geheime, onbekende ander. En in het raadsel dat liefde heet. Hoe zou het zijn om echt in de schoenen van je moeder, je kind, je geliefde te staan? Hoe doe je dat? Empathie. Open gaan. Durven. Smelten. In een uitbundig fysiek spektakel oefenen acht performers de liefde. Klungelig, uitpuddend en geduldig. Maar ook vol overgave en virtuoos. Liefde, werktitel is hartverwarmend danstheater zonder gebruiksaanwijzing of happy end garantie.

Performers: Dane Badal (urban dancer, Codarts, 100% Selfmade) Mees Borgman en Gale Rama, Nastaran Razawi Kohrasani, Jefta Tanate (Artez Dansacademie, Kraai) en twee stagiaires. Muziek: Joop van Brakel.

Familie (4+, 8+, XL) theater/dans kerst 2018

Rond kerst 2018 komt de volgende dans- en theatermix van Moniek uit. Ze gaat het onderwerp familie en generaties

---

vormgeven. Bij deze voorstelling gaat ze door op een idee dat bij de voorstelling Ben niet bang in gang is gezet, dat er naast professionals ook kinderen en andere amateurs meedoen. Mensen van alle leeftijden die moordenaartje spelen, hinkelen en stijldansen, met veel vuur en sneeuw.

Je blijft altijd kind ook als je vijftig bent. En als je drie bent kan je je soms zo ernstig voelen dat je het liefst met een lange baard bij de kachel zou willen zitten. Rond een grote familietafel vieren we kerst en spelen we een ingewikkeld familiespel. De kinderen worden steeds volwassener en andersom. De rollen, posities veranderen voortdurend, we dansen op tafel en ruziën tot de ochtendgloren. Niemand is na dit feest nog wie die dacht dat ie was.

“Regisseur Moniek Merkx voegt alle disciplines van haar Rotterdamse gezelschap samen (toneel, dans, mime en muziek) en kneedt ze tot een prikkelende ode aan de verbeelding.” Parool over Alleen op de wereld *****

JOLANDA SPOEL

Jolanda neemt de dansadviesrol van Arthur in het artistieke team over. Vanuit haar achtergrond bij Rotterdams Lef, DOX, Cosmic, Artisjok/020 en via haar advieswerk voor meerdere danscommissies is zij goed ingewijd in het dansaanbod voor jeugd en jongeren. Zij kent het hiphop en breakdanceveld van binnenuit en werkt samen met onder andere Circusstad en Codarts bij het vinden en coachen van nieuwe Rotterdamse talenten. Jolanda is regisserend programmeur en maakt programma's, events en speciale podiumavonden voor het Maaspodium. Ze werkt verder ieder jaar een keer met het Rotterdams Philharmonisch Orkest aan een dansproject voor jongeren.

RPHO meets Maas (XL), dans/muziek reprise coproductie Maas/RphO voorjaar 2017

Urban dance, hiphop-dansers en klassieke muziek ontmoeten elkaar in deze performance. Vier dansers van Maas en zes koperblazers en slagwerkers van het Rotterdams Philharmonisch Orkest verleiden elkaar tot interactie en het zoeken naar nieuwe dansvormen op oude klanken. Ze dagen elkaar uit in een battle om de aandacht van het publiek. Om elkaar uiteindelijk te vinden in de liefde voor stevige onderbuik-muziek die zo indringend is dat je er wel op moet bewegen.

Dansers: Benediction Mensah, Gianni Noten, Remses Rafaela en Stefan Seedorf.

Stadsklanken (XL) dans/muziek reprise coproductie Maas/RphO voorjaar 2017

We bekijken de stad met de ogen en oren van een architect, dansers, free runners, een componist en musici van het Rotterdams Philharmonisch Orkest in het kader van 75 jaar wederopbouw. De stad als een levend organisme. De bewoners staan op hun balkon, turen uit hun kantoor, zwerven door straten, dwalen in parken en hangen op pleinen. De stad als canvas voor fysieke verhalen.

Dansers/free runners:, Vincent Jamie Watson, Naomi Webster. Componist Renard A. Aust.

JASPER VAN LUIJK

Jasper van Luijk maakte zijn eerste korte choreografie Kraai bij Maas voor Oerol. Kraai wordt verder ontwikkeld en bewerkt voor kinderen in het kader van ons talentprogramma Loslopend wild (zie verder hoofdstuk 6). In 2017 maakt hij zijn eerste avondvullende voorstelling voor kinderen. Jasper heeft vooral dans gemaakt voor volwassenen, maar gaat zich bij Maas verhouden tot de dynamiek van een jong publiek. Daarvoor neemt hij een kleine groep kinderen intensief mee in zijn maakproces.

Jasper studeerde dans bij ArTEZ in Arnhem en won de ITS Choreography Award 2012. Hij maakte werk voor onder andere Korzoproducties, Holland Dance Festival, Seminar Hakibbutzim in Tel Aviv, CaDance en Orkater.

Happy End (8+) dans najaar 2017

Hoe vaak kun je naar een Happy End toewerken? De mooiste stervende zwaan, een slow motion sterfscène, een karakter dat maar niet dood kan en zelfs een decor dat zwicht voor de dood. Happy End gaat over de dood als deel van het leven, waarbij treuren, rouwen en afscheid nemen lichtvoetig fysiek in beeld worden gebracht. Dood als bevrijdend nieuw begin of als impuls om je leven maximaal te leven.

In korte schetsen samengebracht als een mozaïek laat Jasper dynamische of verstilde sterfgevallen, moorden en vertrek zien. Hij zoekt naar een manier om van een groot aantal fragmenten een coherente voorstelling en een doorlopende, beeldende verhaallijn te maken. Het wordt een combinatie van performance en dans, waarin abstracte dans in een narratieve structuur geplaatst wordt, zonder letterlijk of illustratief te worden.

Een aantal maanden voor Jasper de studio in gaat, maakt hij een scrapbook van beelden, sfeerimpressies en collages. Hij gaat op zoek naar associatieve volgordes en betekenisvolle structuren via beeld. Ook gaat hij een specifieke rol van het geluid onderzoeken. Kan geluid een omgeving visualiseren? Kunnen codes en betekenissen van situaties via geluid worden verteld? Natuurgeweld of ander herkenbaar geluid transformeert naar abstracte geluidslagen zoals bij: Overture van Tristan en Isolde van Wagner, gebruikt in Melancholia van Lars von Trier.

Muziek: Lennart Siebers. Dansers: Liam McCall (breaker bij 100% Selfmade, Underdogz), Jefta Tanate en twee anderen.

“Jasper van Luijk trapt af met het ontroerende dansduet ‘Kraai’. (...) Het tedere spel raakt.” Flora van Eerde, Cleeft

ARTHUR ROSENFELD

100% Selfmade (XL) –reprise co productie Maas/Wij zijn DOX, dans najaar 2017

100% Selfmade gaat over vriendschap, over durven falen, over het volgen van je hart en over nietsontziende liefde voor dans. Maas en Dox werkten in deze productie samen met een team van jonge makers en dansers. Stoere gasten, van oorsprong breakers, die zich verdiepen in de wereld van de verfijnde kunsten. Samen gaan ze op zoek naar nieuwe dansvormen.

“100% Selfmade gaat over theater maken, en dat gebeurt geraffineerd en gemakkelijk. (...) De dansers zijn eigenzinnige aandachttrekkers, en op de juiste momenten zijn er meer gepolijste scenes. (...) Het doen alsof ze honderd procent selfmade en onervaren in de theaterwereld zijn werkt droogkomisch, maar vooral ontwapenend. Die lui zijn goed en volgen hun passie” Volkskrant.

CECILIA MOISIO

Cecilia noemt zichzelf psychologisch activist en kiest altijd thema's vanuit persoonlijke urgentie. Ze werkt multidisciplinair en combineert haar sterke dansvakmanschap en expertise met zang, livemuziek en acteren. Typerend voor haar voorstellingen is het dynamische karakter met rauwe emotie enerzijds en een strakke, beheerste choreografie anderzijds. Haar stijl is ongepolijst, verontrustend, geraffineerd humoristisch en stelt hoge eisen aan de performers. Cecilia past met haar stijl en thema's bij Maas en daarom maakt ze er haar eerste avondvullende dansvoorstelling voor jongeren.

Cecilia maakte eerder werk bij onder andere Dansmakers en Astra Theatre Finland. Binnenkort komt haar dansfilm SHE/HER uit bij Cinedans. Cecilia danste vele jaren bij Dansgroep Krisztina de Châtel en Ann Van den Broek. Als choreograaf won ze in 2014 de prijs van de Nederlandse Dansdagen. Zij was eerder ook in 2013 genomineerd voor dezelfde prijs en voor de BNG Toneelprijs in 2011. In 2007 en 2008 was zij genomineerd voor de VSCD dansprijs De zwaan.

Victory (XL) dans voorjaar 2018

Je mist een deadline. Je wordt in de steek gelaten. Je vergeet iets belangrijks. Je leven is vol grote en kleine mislukkingen. De wereld om ons heen kent vele opzichtige winnaars en weinig zichtbare verliezers. We leren met succes om te gaan, te stralen, te scoren. Maar falen is moeilijk. Dat moet verborgen blijven. Daar schamen we ons voor. Als er iets fout gaat, verdwijnt ons zonnige zelfbeeld maar dat kunnen we niet delen met anderen, Facebook, de wereld. We sluiten ons op in onszelf.

Cecilia Moisiso gaat een voorstelling maken voor jongeren over falen, over dat durven laten zien. Kunnen we eerlijk zijn over wat we voelen? Kan iets dat negatief lijkt, verandering en groei teweeg brengen? Zijn er verschillen tussen jongens en meisjes? We houden van leedvermaak, maar kunnen we ook lachen om onze eigen fouten, pech en mislukkingen? Cecilia gaat typische symptomen die met falen gepaard gaan in beweging omzetten: onregelmatige hartslag, kortademigheid, snel ademen, blozen, zweten, hoge spierspanning, flauwvallen en trillingen. Ze gaat stotteren, botsen, slecht zingen, slechte grappen vertellen, vallen en weer opstaan.

Op het podium zien we een groep dansers, acteurs en muzikanten die in een razend tempo van de ene in de andere mislukking vallen. Komisch treurig en geleidelijk aan zelfs wanhopig pijnlijk. Ze bewegen als een groep van de ene mislukking naar de andere.

Ze reageren op elkaar, vechten door, proberen eerst alles nog te verbergen, maar gaan uiteindelijk steeds schaamtelozer te werk. Er wordt steeds mooier gefaald, steeds succesvoller en virtuozer mislukkingen gevierd. Met live muziek van Marlon Penn en zang van de performers.

KAROLIEN VERLINDEN EN CHARLOTTE GOESAERT

Karolien Verlinden studeerde dans en choreografie bij Codarts en werkte eerder onder andere bij Meekers en Max. Ze is medeoprichter van - en choreograaf bij Tuning People en ze choreografeerde meerdere malen bij Fabuleus. Charlotte Goesaert studeerde uitvoerende dans bij Fontys, werkte eerder bij onder andere Meekers, Ro theater, Likeminds, Productiehuis Rotterdam en met Karolien bij Tuning People. In een zeer succesvolle residentie bij Maas werkten ze aan een dansant klankgedicht voor kinderen. Dit idee gaan we in 2018 verder uitwerken.

Onder ons (6+) dans najaar 2018

In deze voorstelling gaan we onszelf als kleine kinderen gedragen. We bekijken alles vanuit onszelf en zijn het middelpunt van de wereld. We zijn onvoorspelbaar, roekeloos, creatief, narcistisch, héél teatraal, kattig en grappig. We zijn twee meisjes, helemaal hetzelfde en volkomen samen. En we komen in conflict met elkaar, niet genuanceerd, maar rechtdoor en simpel.

Twee danseressen maken een duet door middel van zelf geproduceerde klanken en beweging. In eerste instantie creëren ze een abstracte partituur van klanken, puur geluid zonder intentie. De droge klanken worden gemanipuleerd door hun eigen lichaam, elkaars lichaam, loopstations en effecten. Zo transformeren ze een zucht in een opera en een auw-klank in een rockconcert.

Vervolgens worden aan deze klanken bewegingen gelinkt. Uit de maat lopen, kibbelen, ruziën, corrigeren, grotere stemmingswisselingen, narcistisch gezang of een ik-wil-niet statement. Onredelijke situaties die een sneeuwbal

---

vormen en steeds groter en groter worden. Er ontstaat een rollercoaster van gevoel. Belangrijke inspiraties voor deze klankdans zijn Mike Patton, Mongoolse keelzangen, Amanda Galas, Nina Hagen en Reggie Watts. Geluid en muziek: Joost Maaskant.

“ (...) dUb is een imponerend vormenspel van bewegingen, langs strakke en kromme lijnen, rechtlijnig en tegendraads, in cirkels en waaiers. Wat een genot is deze perfect gedubde uitputtende krachttoer geworden.” Tuur Devens, Theaterkrant.*****

Plannen 2019 - 2020

NICOLE BEUTLER

Een tafel is een tafel (6+) dans – coproductie met Nicole Beutler

voorjaar 2019

Nicole maakt in 2019 haar eerste voorstelling voor kinderen in samenwerking met Maas. Een solo op basis van het verhaal Ein Tisch ist ein Tisch van Peter Bichsel. Het is één van Nicole's favoriete korte teksten. Het ontroerende verhaal gaat over een oude man die uit eenzaamheid en verveling alles herbenoemt en daardoor vergeet hoe mensen met elkaar communiceren. Magne van den Berg gaat het korte verhaal ritmisch herschrijven naar een versie waarin zowel kinderen als volwassenen zich kunnen herkennen. Zo zal de hoofdfiguur geen oude man zijn, maar een jonge speler die zich thuis in haar kamer zit te vervelen en droomt over een andere wereld. Een magisch sprookje waarin de werkelijkheid op zijn kop gezet wordt. De voorstelling krijgt een toneelbeeld met een live-getekend decor dat ook weer uitgedumd kan worden. Gary Shepherd zal speciaal voor dit stuk een soundtrack componeren.

RENÉ GEERLINGS

Juffenballet (6+) dans/theater – coproductie met BonteHond

voorjaar 2020

Met BonteHond gaan we een coproductie aan voor de grote zaal waarin dans en theater samenkomen. Juffenballet wordt een grote fysieke en beeldende voorstelling over het geheime leven van de leerkracht. Het materiaal voor de voorstelling komt uit gesprekken die René met kinderen voert. Daarnaast gebruikt hij Het Zwanenmeer als inspiratiebron. In dit sprookjesballet van Tsjajkovski zijn meisjes overdag zwanen en rond middernacht werpen zij hun veren af om weer even mens te zijn. Op school zijn de juffen zoals de zwanen, maar na school laten ze hun ware aard zien. Bij dit project vervolgen Geerlings en Maas hun samenwerking met choreograaf Erik Bos van 155.

COPRODUCTIE MET PENGUIN PRODUCTIONS EN DE DANSERS

dans/circus (alleen voor kinderen) zomer 2018

We doen de deur op slot, rubbertegels onder het speelapparaat, iedereen wordt gescreend en allemaal met een wollen jas aan. Ons kan niks gebeuren, wij zijn veilig, u bent veilig. Trouwens wie durft er überhaupt nog naar buiten? Safety first en dan vooral voor onze kinderen.

In coproductie met De Dansers en circuscollectief Penguin Productions maakt Maas een voorstelling over gevaar. Over grote risico's nemen in een tijd waarin alles is afgedekt, beschermd en verzekerd. We vinden alles eng, zijn bang voor alle mogelijke kwetsuren aan ons lijf maar vooral ook aan onze gevoelige zielen. Gelukkig is er nog het circus en speelt de band van La Corneille met z'n ogen dicht. Kniebeschermers en oordoppen mee s.v.p.. Wie durft? Er is een ontmoetingsplaats op een geheime locatie in Rotterdam. Betreden op eigen risico.

En verder

Jan Martens gaat in 2019 een korte voorstelling maken voor kinderen in coproductie met Le Gymnase uit Roubaix, Frankrijk en Maas. Het wordt een abstract werk waarbij beeldend denken en compositie het onderwerp is. Een speelse variatie op Martens dans-hit The Dog Days Are Over voor kinderen vanaf 7 jaar.

We gaan in de zomer van 2020 de productie Babylon maken met Theater Rotterdam (voormalig Ro Theater). Het wordt een nieuwe stad, een labyrintische ruimte geïnspireerd op New Babylon van de Nederlandse beeldend kunstenaar Constant met performances van KOBE, rap- en breakdance battles, meezing- en dansvoorstellingen voor alle leeftijden.

Guilherme Miotto gaat na Two Boys een voorstelling voor kleine kinderen maken. Art Srisayam gaat een voorstelling uitwerken over zijn gameverslaving: Playstation. En Nastaran Razawi Khorasani gaat een studie maken naar Oosterse volksdansen gevolgd door een voorstelling over groepsdruk en het verlangen om op te gaan in de massa (zie verder hoofdstuk 6)

Productie en verkoop

Maas beschikt over een eigen theater met twee zalen en twee repetitieruimten. Alle voorstellingen worden in eigen huis gerepeteerd en begeleid door de vaste productie- en technische staf van Maas. Deze medewerkers hebben een brede ervaring in het produceren en toeren van een grote diversiteit aan producties en projecten: kleine klassenvoorstellingen, locatieprojecten, middelgrote zaalvoorstellingen en ook grote zaalproducties met trekkenwanden. Wanneer de producties een mix tussen theater en dans zijn, zullen we ook budget en middelen inzetten van het gedeelte van Maas dat voor theater in de BIS gesubsidieerd wordt. We behandelen het dan als een interne coproductie.

Vanaf seizoen 2017-2018 vertrekt Maas bij het verkoopbureau Stip en zal het zelf de gehele verkoop van de voorstellingen op zich gaan nemen, wat grotendeels al

het geval was tijdens het vorige kunstenplan. De afdeling acquisitie wordt hiervoor in formatie uitgebreid van 0,8 naar 1 fte.

In Rotterdam speelt Maas op het eigen Maaspodium, in de Rotterdamse Schouwburg en in Theater Zuidplein. Maas heeft in een groot aantal steden een goede band met zowel de vlakke vloerzalen als de schouwburgen en heeft als grootste landelijke jeugdtheatergezelschap de afgelopen jaren met gemiddeld 500 speelbeurten per jaar een sterk netwerk van theaters en festivals opgebouwd. Ook groeit de internationale vraag naar Maasproducties. (zie verder hoofdstuk 5)

Voorstellingen van Maas maken altijd een verbinding tussen hoofd en lijf.

Over de afgelopen drie jaar speelde Maas gemiddeld 194 dansvoorstellingen voor 28.710 bezoekers per jaar.

3. PLAATS IN HET VELD

Rotterdam koos vier jaar geleden voor één grote organisatie voor jeugd en jongeren. De theatergroepen Max. en Siberia en het dansgezelschap Meekers maakten samen het gezelschap Maas dat ook de kans kreeg het Maaspodium te gaan programmeren. Deze combinatie van produceren en programmeren is uniek in het Nederlandse jeugd- en jongerenveld en zorgt ervoor dat Maas efficiënt produceert en een groot publieksbereik heeft.

Door het samengaan van één dans- en twee theatergezelschappen is er een inspirerende inhoudelijke kruisbestuiving ontstaan. Het theater is meer fysiek en beeldend geworden, de dansvoorstellingen zijn vooral dramaturgisch krachtiger geworden en de performers zijn cultureel diverser geworden.

Maas heeft de afgelopen jaren veel nieuw talent ondersteund. In het jeugddansveld zijn buiten Maas geen productieplekken waar nieuwe choreografen zich structureel en in continuïteit kunnen ontwikkelen voor jong publiek. Het hebben van een eigen podium maakt het mogelijk meer flexibel, afwisselend en risicovol te werken. We hebben relatief veel ruimte voor experimenten en eerste ideeën. We organiseren festivals, hebben talentenprojecten, ontwikkelen korte acts voor randprogrammering en verkennen steeds nieuwe programmaformats zoals dansconcerten en open podia. (zie verder hoofdstuk 6)

Nieuwe makers bij Maas zijn niet altijd jong. Maas gaat komend kunstenplan expliciet ook werken met ervaren choreografen die niet eerder voor jong publiek hebben gewerkt. Met name in de jeugddans is er nog een grote slag te slaan. Bij dans bestaat, meer dan bij theater, een scheiding tussen het werk voor volwassenen en jeugd. Waar in het jeugdtheater voor ongeïfend publiek al jaren volwaardig theater wordt gemaakt, lijkt de jeugddans soms nog teveel te leunen op eenvoudige anekdotiek of speciaal op de doelgroep gerichte populaire dans. Maas gaat daarom ook gevestigde dansmakers interesseren voor jeugd.

Maas is specialist in educatie die verdiept, verbindt en verankert. In de educatieve workshops die we per project

ontwikkelen, is de benadering altijd actief en fysiek. Vanuit de methode van het 'belichaamd leren' (embodied learning) moedigen we kinderen aan hun verbeelding vorm te geven en zetten we abstracte onderwerpen om in beweging of beeld. De nadruk ligt op leren door zélf te doen. Met deze werkwijze wordt Maas landelijk gezien als een voorloper op het gebied van educatie en cultuuronderwijs.

Naast educatie rond voorstellingen maakt Maas onderwijsprogramma's. Inmiddels werken we het hele jaar door op zeventien Rotterdamse basisscholen. We verzorgen trainingen om de deskundigheid bij leerkrachten te bevorderen en we organiseren regelmatig een kennismaking met Maas voor lerarenopleidingen en andere MBO/HBO opleidingen.

Verder verbreedt Maas de impact van haar werk door de samenwerking met andere maatschappelijke partners. In 2015 maakte Maas in de strafinrichting De Hartelborgt een voorstelling met jonggedetineerden en professionele performers. Vanaf 2016 werkt Maas samen met De Nieuwe Kans, een organisatie die met lastige en kwetsbare jongens naar nieuwe mogelijkheden zoekt. We gaan met hen een langlopend traject aan om een professionele voorstelling te maken.

Maas heeft een unieke combinatie van produceren, programmeren, educatie, talentontwikkeling en maatschappelijke impact.

4. ONDERNEMERSCHAP

Bedrijfsvoering en financiering

Door het samengaan van de gezelschappen, het bundelen van netwerken en de programmeringskansen die het Maaspodium biedt, is Maas in nog geen vier jaar tijd uitgegroeid tot een spannende nieuwe speler in het jeugd- en theaterveld. Er is op elk gebied de afgelopen drie jaar meer gepresteerd dan aangekondigd. We hebben meer publiek bereikt, intensievere educatie ontwikkeld en ook zonder extra financiële steun of specifieke opdracht veel aan talentontwikkeling gedaan. De regionale, landelijke én internationale afzet van Maasvoorstellingen groeide, tegen de algemene landelijke trend in.

algemene landelijke trend in.

We gaan de komende periode vooral inzetten op verdieping. We gaan meer risico nemen door nog meer aan talentontwikkeling te doen. We gaan langere series spelen in eigen huis en in andere grote steden. We gaan meer spelen voor Rotterdamse scholen die theaterbezoek niet altijd kunnen betalen. We spelen vaker op bijzondere locaties en zijn duidelijker aanwezig op (internationale) festivals. De samenwerking met het onderwijs breidt zich uit, projecten met een maatschappelijke impact staan op de agenda en we kijken naar nog meer samenhang tussen produceren en programmeren.

De betrokkenheid die Maas voelt voor haar publiek, de inhoud van voorstellingen en de maatschappelijke thema's zie je ook terug in de organisatie en de bedrijfsvoering. Relevante onderwerpen als diversiteit, duurzaamheid, sociale empathie en de zorg voor een betere wereld betrekken we in onze projecten én in het beleid van de organisatie en ons denken over de toekomst.

Maas heeft bewust gekozen voor één organisatie met een producerende en een presenterende functie onder toezicht van één bestuur. Er wordt vanuit eenzelfde visie en in samenhang geprogrammeerd en geproduceerd. Middels een directiestatuut geeft het bestuur opdracht aan een tweekoppige directie, een artistiek en een zakelijk directeur, respectievelijk Moniek Merckx en Bernadette Stokvis om het vastgestelde beleid uit te voeren.

Maas heeft een compact horizontaal ingerichte organisatie met een beperkte vaste formatie (21,8 fte) die zorgt voor de uitvoering van de kerntaken en de continuïteit van de organisatie en een flexibele schil van medewerkers die op projectbasis worden aangetrokken om de vaste ploeg van Maasmedewerkers te ondersteunen. Er zijn geen dansers, vormgevers of muzikanten in vaste dienst.

De medewerkers die onderdeel zijn van de vaste formatie hebben een arbeidsovereenkomst met een vaste aanstelling. De medewerkers die op projectbasis worden aangetrokken hebben een tijdelijke arbeidsovereenkomst of een overeenkomst van opdracht. Gemiddeld gaat dat over 14 fte per jaar. Voor alle medewerkers met een arbeidsovereenkomst past Maas de CAO theater en dans toe. Op allerlei plekken in de organisatie, zowel bij artistiek als bijvoorbeeld bij marketing, educatie, techniek en productie, werkt Maas structureel met stagiaires en jonge mensen met ambitie en potentieel. Jaarlijks is er op de diverse afdelingen plek voor ongeveer zestien stagiaires.

In de bedrijfsvoering is Maas toekomstgericht, ambitieus en ondernemend. Het publieksbereik van gemiddeld 60.000 bezoekers aan voorstellingen en 40.000 deelnemers aan educatieprojecten per jaar is in relatie met vergelijkbare instellingen hoog. We maken jaarlijks duidelijke targets, die worden vastgelegd in een jaarlijkse begroting en activiteitenplan.

Omdat ons publiek voornamelijk uit kinderen (65% tot 12 jaar) en jongeren (22 % tot 18 jaar) bestaat, blijven toegangsprijzen en daarmee ook uitkoopsommen laag en zijn de eigen inkomsten per bezoeker relatief bescheiden. Het feit dat we 50% van ons aanbod spelen voor scholen die weinig geld uitgeven aan voorstellingsbezoek betekent dat het halen van eigen inkomsten en het aanboren van andere financieringsbronnen een lastige opgave blijft. We maken ons verder zorgen over het wegvallen van financiële middelen bij de landelijke kunstbemiddelaars. Dit is van invloed op onze inkomsten uit schoolvoorstellingen, met name buiten Rotterdam. Nog een vervelend effect hiervan is dat acteurs en dansers hierdoor met gaten in de tournee

---

zitten. Jeugdvoorstellingen worden voornamelijk in het weekeinde geboekt, en de week werd altijd gevuld met schoolvoorstellingen. Hierdoor wordt het steeds lastiger om ze fulltime contracten aan te bieden.

Uit de bedrijfsscan, die we in het kader van het traject Wijzer Werven hebben laten uitvoeren door Berenschot, blijkt dat Maas een gevarieerde financieringsmix heeft. Met een eigen inkomstenpercentage van ruim 30% over het totaal van Maas, doen we het relatief goed. Groei in publieksbereik levert gezien de grootste doelgroep (jongeren en kinderen) niet echt vermeerdering van inkomsten op. We richten ons daarom vooral op het verbreden van de financieringsmix. Maas heeft geïnvesteerd in extra personele ondersteuning bij het benaderen van private fondsen en dat blijkt succesvol. We ontvangen regelmatig bijdragen uit de bekende landelijke en lokale fondsen, zoals VSB Fonds, Stichting Doen, SNS Reaal Fonds en Prins Bernhard Cultuurfonds.

De afgelopen jaren heeft Maas laten zien dat het voorstellingen maakt met een maatschappelijke relevantie en ook in het werk rondom de voorstellingen worden cross-overs gemaakt naar andere maatschappelijke domeinen. Dat geeft aanknopingspunten voor het werven van bijdragen van niet-culturele fondsen, bijvoorbeeld het Maasfonds en het GAK Instituut, maar ook voor coproducties met maatschappelijke organisaties als de justitiële instelling De Hartelborgt en stichting De Nieuwe Kans in Rotterdam.

In de komende kunstenplanperiode starten we campagnes om, binnen het inmiddels grote fanbestand dat Maas in haar jonge bestaan heeft opgebouwd, betalende vrienden en donateurs te werven. Hiermee kunnen we de mogelijkheden vergroten om voor kinderen en scholen te spelen die dat zelf niet of moeilijk kunnen bekostigen.

Maas is actief in een aantal (Rotterdamse) zakelijke netwerken waarbij we op een informele manier relaties aanknopen met bedrijven en andere niet-culturele partners. Zakelijk directeur Bernadette Stokvis is lid van VNO-NCW en het netwerk CliQ Rotterdam, Maas neemt deel aan het programma Hart-Hoofd Impuls van de

Triodosbank. Bavaria is een bescheiden, maar welkome sponsor van het Maaspodium. Het werven van sponsors vereist veel tijd en menskracht. Ondanks de lange adem die nodig is voor het behalen van onderscheidende resultaten, blijft het belangrijk om hier intensief te investeren, omdat het bijdraagt aan het versterken en verbreden van het maatschappelijke draagvlak voor Maas.

Maas heeft een gevarieerde financieringsmix en een compacte horizontale organisatie.

Maas heeft een eigen inkomstenpercentage van ruim 30%.

De verhouding beheerlasten en activiteiten-lasten is 23% - 77%.

Publieksbenadering

Naar Maas ga je op de basisschool, op de middelbare school, als student, als ouder en als grootouder. Ons publiek is altijd in de groei. De bezoekers van Maas zijn divers in leeftijd, interesse en culturele achtergrond. We zien kunstliefhebbers, schoolkinderen en docenten, startende professionals, jonge gezinnen en studenten van de verschillende kunstvakopleidingen. Maas maakt onderscheid tussen haar landelijke en Rotterdamse publiek. Landelijk richten we ons vooral op het samenwerken met de reguliere theaters en sluiten we aan bij landelijke collectieve marketing. In Rotterdam doen we ook aan maatwerk met en voor specifieke publieksgroepen. Met name ons Rotterdamse relatienetwerk is de afgelopen jaren sterk uitgebreid.

Meer dan de helft van de bezoekers van het Maaspodium komt uit Rotterdam zelf. Maas doet het goed bij de klassieke cultuurbezoeker met voldoende financiële middelen. Maar Maas bereikt ook relatief veel stadse werkers die

---

doorgaans niet bijzonder geïnteresseerd zijn in kunst en cultuur. De grote verscheidenheid in onze programmering en de openheid van ons huis spelen een rol bij de diversiteit van ons publiek. Opvallend is het grote aantal 'doorsnee Rotterdammers' dat het Maaspodium bezoekt. Bovenstaande blijkt uit het onderzoek Wat wil het publiek (Rotterdam Festivals, 2015). In het Maaspodium zien we veel gezichten na een eerste kennismaking vaker terugkomen.

Gezinnen die afkomen op onze familievoorstellingen komen meestal uit Rotterdam en de regio. Met XL voorstellingen voor jongvolwassenen trekt Maas jongeren tussen de achttien en vijfendertig jaar. Bij de programma's en events zoals Spoken, Melt en Fresh zien we vooral Rotterdamse jongeren uit de eigen achterban van de programmamakers, vaak in groepsverband en vanuit een specifieke belangstelling of scene, naar ons theater komen. Het publiek is de afgelopen cultuurplanperiode jaarlijks toegenomen.

In Rotterdam hebben we een groot netwerk van stakeholders opgebouwd. We nemen deel aan de platforms rond educatie en talentontwikkeling, coproduceren met Het Rotterdams Philharmonisch Orkest en werken samen met Villa Zebra en KCR aan een leerlijn. Met Ro Theater maken we een programma voor VO scholen. En voor de PABO's en andere MBO en HBO opleidingen organiseren we regelmatig een kennismaking met theater. Binnen het amateur-dansprogramma van de SKVR maken jonge dansmakers tussen negen en vijfentwintig jaar werk dat aansluit bij het actuele repertoire van Maas. Rond het Maaspodium werken we onder andere samen met Operadagen, Circusstad, AfroVibes, Grounds, Hofplein, Jeugdtheaterschool Zuid-Holland en Roots&Routes.

Maas maakt verder deel uit van het Derde Circuit, een platform dat zich sterk maakt voor eigenheid, diversiteit en een vruchtbaar klimaat in het Rotterdamse theaterveld. Door samenwerking en kruisbestuiving tussen verschillende soorten makers, organisaties, podia en publiek maken we van Rotterdam een theaterstad met een stevige uitstraling en aantrekkingskracht die past bij haar veelzijdige inwoners.

Voor alle producties wordt een speciaal communicatieplan gemaakt. Belangrijke kern van de herkenbaarheid van Maasproducties zijn de sterke voorstellingsbeelden op alle uitingen (fotografie Noa Verhofstad),. Bij elke voorstelling en tournee kiest Maas voor een specifiek ontwikkelde marketing- en communicatiemix. Waar mogelijk maken we gebruik van on- en offline free publicity op radio, televisie, YouTube en Adwords via Google Grants. Samen met de tourneetheaters zijn we voortdurend op zoek naar nieuw publiek. We werken strategisch en thematisch samen met verschillende partners zoals SPOOR, Uitgeverij De Arbeiderspers bij Alleen op de wereld, Uitgeverij Rainbow bij Alice in Wonderland en Excelsior Recordings. Ook onze aanwezigheid op festivals als Tweetakt, Oerol en Parade zorgt voor uitbreiding van ons publieksbereik. Door bezoekers via fan-maak-teams aan ons gezelschap te binden, kunnen we hen via e-nieuws en sociale media op de hoogte houden.

We zetten in op een combinatie van on- en offline middelen, houden ontwikkelingen binnensociale media nauwlettend in de gaten en zijn voortdurend op zoek naar nieuwe vormen. Jaarlijks stellen we nieuwe targets, monitoren tussentijds en scherpen zo nodig plannen aan. We hebben kinderen die Maasreporters zijn en jonge programmamakers die hun eigen achterban uitnodigen. We maken speciaal acquisitiemateriaal voor docenten, programmeurs, kunstbemiddelaars en zakelijke stakeholders. We maken online magazines en ander ondersteunend educatief materiaal en we bieden steeds meer ruimte voor netwerkevents in het Maaspodium.

Bij het virtueel bereik zien we op de online platforms een enorme groei. Het aantal abonnees op de verschillende e-nieuwsbrieven is ten opzichte van de start in 2013 verviervoudigd naar 13.372 ontvangers. Tellen we de vrienden en volgers van Facebook, Twitter en Instagram bij elkaar op, dan komen we uit op ruim 13.000, een dikke verdubbeling ten opzichte van 2013. Op YouTube hebben we sinds 2013 meer dan 275.000 weergaven. Met de website van Maas, genereerden we bijna 270.000 bezoeken, waarvan 118.000 door unieke bezoekers.

Maas speelt gemiddeld 50% voor scholen en 50% voor vrij publiek daarbij beschikt Maas niet over de kassagegevens van de tourneetheaters en heeft dus geen inzicht in de samenstelling van het tourneepubliek. Daarom doet Maas om de twee jaar een eigen publieksonderzoek. Uit het onderzoek van begin 2015 bij de voorstellingen Foutje (4+) en Voorjaarsoffer (12+) komt naar voren dat Maas bij de vrije voorstellingen voor de jongste kinderen relatief veel hoogopgeleide families trekt, met kinderen die zelf uitvoerend bezig zijn met theater en dans in het amateurcircuit. Bij de vrije jongerenvoorstellingen komt veel publiek toch via scholen (VMBO, Mavo, VWO en MBO) en hier bereiken we ook veel jongeren en jongvolwassenen die zelf actief zijn in kunstbeoefening.

Met dans- en theatervoorstellingen die aantrekkelijk en interessant zijn voor peuters, families en jongeren van verschillende achtergronden, blijft Maas op zoek naar nieuwe publiekgroepen. We gaan meer op series inzetten vooral in het Maaspodium, meer scholen bereiken in Rotterdam, programmeren rondom thema's, extra aandacht aan jongeren en jongvolwassenen besteden. Ze meer bij de marketing betrekken, soms via betaalde losse opdrachten. En we vragen jonge Maasmakers, dansers en acteurs, barpersoneel en (oud-) stagiairs actief op te treden als ambassadeurs.

Het publiek van Maas is altijd in de groei.

**Maas heeft sinds 2013 ruim
13.000 abonnees op nieuwsbrieven,
275.000 weergaven op YouTube en
270.000 bezoeken op de website.**

5. SPREIDING

Het Maaspodium zorgt voor ontmoetingen tussen diverse circuits. Cross-overs vinden niet alleen plaats op het podium maar ook in het publiek. Verder speelt Maas regelmatig op allerlei plekken in de stad: in de Rotterdamse Schouwburg, Theater Zuidplein en op de kades van Delfshaven. En is Maas volop aanwezig op Rotterdamse scholen met kleine voorstellingen, lange leerlijnen en workshops.

Maas heeft landelijk een aantal vaste theaters zoals Jeugdtheater de Krakeling, Theater aan het Spui, Toneelschuur, Theater de Veste, Schouwburg Kunstmin en diverse theaters in grote en kleine steden, die al ons werk, vaak in combinatie met onze verdiepingsprogramma's en workshops, afneemt. Maas speelt vrijwel alle tourvoorstellingen in de regio's Noord, Oost, Zuid, Midden en West-Nederland, waarbij we relatief vaak in Noord- en Zuid-Holland spelen. De relatie met kunstbemiddelaars zoals KCR, Kunstgebouw Zuid-Holland en Kunstbalie Brabant is goed. We coproduceerden onder meer met collega-gezelschappen Theater Artemis, BonteHond, DOX en Festival Classique. Daarnaast werken we samen met festivals als Tweekt, De Parade en Oerol waar we vooral onze korte talentenprogramma's laten zien.

De voorstellingen van Maas zijn in het buitenland op meerdere podia te zien. We hechten aan internationale uitwisseling om artistieke inspiratie op te doen. Naast contacten met productiehuizen en festivals in België (Fabuleus, Kopergieterij, Bronks, Het Paleis), Duitsland (Düsseldorf, Stuttgart) Oostenrijk (Linz, Wenen en Zurich) en UK (Unicorn, Londen) is er een plan voor internationale residenties voor jonge makers. Maas breidt haar internationale netwerk verder uit door showcases op festivals en werkbezoeken aan buitenlandse festivals. In mei 2016 gaan we naar Zuid-Afrika om daar de voorstelling Voorjaarsoffer opnieuw te maken met Nederlandse en Zuid-Afrikaanse dansers.

Maas is volop te zien in binnen- en buitenland.

6. TALENTONTWIKKELING

Maas profileert zich ook zonder extra financiële steun of specifieke opdracht nadrukkelijk met talentontwikkeling. De basisinfrastructuur voor de jeugd voorziet niet in die opdracht. In het jeugdtheater- en jeugddansveld zijn er dan ook buiten Maas geen productieplekken waar nieuwe makers zich structureel en in continuïteit kunnen ontwikkelen voor jong publiek. Het Fonds Podiumkunsten heeft de vorige keer onze aanvraag voor talentontwikkeling niet gehonoreerd. Toch vond Maas het noodzakelijk om ook een paar nieuwe danstalenten te ondersteunen.

Nieuwe makers krijgen bij Maas coaching en een podium om te experimenteren. We hebben in het verleden veel ervaring opgedaan met het begeleiden van talenten, waarvan een aantal zich ontwikkelde tot interessante makers met een eigen jeugdgezelschap. Inmiddels is er ruimte voor een nieuwe generatie. Maas produceert ieder jaar een aantal korte stukken van nieuwe makers onder het label Loslopend wild. Maas wordt de komende jaren mede bepaald door deze nieuwe gezichten.

Loslopend wild

Er is in voorjaar 2017 een tour van dertig voorstellingen verkocht onder de titel Loslopend wild waarin Maas zes smaakmakers van de toekomst in jeugddans- en theater presenteren. Er is een maskerspel, een soap-act, een breakdance installatie en een acrobatisch dansduet, allemaal experimenten van een half uur. Voor deze tournee nodigen we in onder andere Jasper van Luijk en Guilherme Miotto uit.

Jasper van Luijk - Kraai (8+)

Bij Maas maakte Jasper de eerste versie van Kraai in het kader van Loslopend wild 2015 op een buitenlocatie op Oerol, een duet geïnspireerd door het eerste hoofdstuk van Murakami's Kafka op het strand. De jonge hoofdpersoon wil weg van huis. Verwachtingsvol en nieuwsgierig. Hij put moed uit de gesprekken met zijn onzichtbare vriend Kraai en diens wijze raad. In voorjaar 2017 maakt Jasper een kleine zaal versie van Kraai voor kinderen. Over het ontdekken van een alter ego en de wens om te vliegen. Er is een dialoog tussen abstracte dans en een beeldend

object dat de dansers acrobatisch de lucht in helpt. Dansers: Yeli Beurkens, Jefta Tanate. Muziek: Lennart Siebers.

Guilherme Miotto - Two Boys (XL)

Guilherme maakt een korte voorstelling gebaseerd op de foto's Two Boys van Laurie Simmons. Twee gigantische portretten van jongens in chatrooms. Apathisch en gedesillusioneerd zie je twee dummies van jongens in een totaal onpersoonlijke omgeving. Hoodies en gesloten ogen, in het grijze licht van het computerscherm. Er is geen contact, er zijn grote schaduwen en lege ruimtes. Deze onpersoonlijke setting daagt Guilherme uit een extreem duet te maken voor twee breakdancers. Dansers: Joey Schrauwen en Shane Boers. Muziek: Justin Wiggan. Video: Peter Missotten cs.

Dit werk is als een vervolg te zien op zijn duet Gefallen, dat hij presenteerde in 2014 tijdens Voor de leeuwen#3, een coproductie met Korzoproducties. Guilherme maakte werk voor onder meer Dansgroep Amsterdam, Edinburgh Fringe Festival, Fricties Festival Hasselt en Korzoproducties. Sinds 2012 is hij, samen met Jack Gallagher, artistiek leider van Bodies Anonymous. Verder tekende Guilherme voor de choreografie bij Ben niet bang, een voorstelling van Moniek Merckx.

“In een handomdraai hebben de stilte en de lamlendigheid plaatsgemaakt voor een roller coaster aan bewegingen. Een bizarre mix van struikelen en dansen, van alledaagse loopjes en virtuoze breakdancemoves, van lompe harde stappen en snelle lichte wendingen. Zogenaamd slordig, rafelig, onbeheerst, maar ondertussen aldoor gefocust. (...) Het heeft fantastische dansers – Joey Schrauwen en b-boy Menno van Gorp – in een fantasierijk en origineel dansvocabulaire” Volkskrant.

In 2018, 2019 en 2020 zijn er steeds twee korte stukken van beginnende choreografen die onder het label Loslopend wild een korte toer kunnen maken.

Talentedprogramma's voor dans in het Maaspodium

Fresh, Voor de leeuwen, Flux en Sleutel dragers zijn voorbeelden van wat Maas regisserend programmeren noemt. We halen uitdagend talent in huis dat bij Maas past en we begeleiden hen in hun presentatie naar publiek. In Fresh presenteren we line-ups rond zelfgekozen thema's van inspirerende acts en performers. De makers van Fresh zijn naast performer ook programmeur en curator van een eenmalig event dat ze vanuit een persoonlijke visie vormgeven.

In de zomer van 2016 beleefde het talentenfestival Voor de leeuwen zijn zesde, succesvolle editie. Dit festival presenteert kort werk en onderzoeksprojecten aan ons jonge publiek (de leeuwen). We zagen werk van onder andere choreografen Laura van Hal, Katja Heitmann, Guilherme Miotto en Art Srisayam in combinatie met een afwisselend randprogramma van theatrale acts en interventies.

In het programma Sleutel dragers geven we Rotterdamse initiatieven op het gebied van dans, theater, muziek en circus, de sleutel van ons podium. Ze maken een eigen avondvullend programma. In de afgelopen twee jaar zijn er diverse dans en circussleutel dragers actief geweest op ons podium, waaronder dansgezelschap Future in Dance en Circunstruction.

Het Maaspodium is twee keer per seizoen de thuisbasis van Flux het nieuwe open podium voor dans in Rotterdam. Circle Dance en samenwerkingspartner SKVR brengen op deze avonden alles samen: van amateurs tot professionals, van leek tot kenner en van hiphop tot modern. Een diverse groep Rotterdamse dansmakers toont hier nieuwe en bestaande choreografieën of speciaal voor Flux ontwikkeld werk. Het publiek krijgt hiermee een grote variëteit aan dansers, ideeën en stijlen te zien en maakt kennis met choreografen en culturele entrepreneurs.

In samenwerking met ISH en naar een idee van choreografe Anna Suijkerbuijk onderzoekt Maas de mogelijkheid om een vergelijkbaar 'De Vloer Op'- maar dan voor dans - te ontwikkelen. Drie ISH-dansers en drie Maas-dansers, allen uit verschillende achtergronden gaan de vloer op door dansimprovisaties met elkaar aan te laten gaan. De avond wordt geleid door een vaste host, met een vaste live band en natuurlijk een DJ. Het jonge publiek denkt mee in opdrachten, situaties, onderwerpen en genres.

De dansers van 155 voelen zich sinds de voorstelling 100% Selfmade zeer thuis bij Maas en ontwikkelen nu plannen voor een aantal dansconcerten. Een dansconcert houdt het midden tussen een voorstelling en een concert, is altijd voorzien van een live band vereist interactie met het publiek. We starten vanuit het Maaspodium en onderzoeken de mogelijkheden van tournees langs poppodia.

Internationaal residentieprogramma

We zetten een tweejarig internationaal residentieprogramma op voor jonge makers samen met HETPALEIS in Antwerpen en het Schäckpirfestival in Linz, Oostenrijk. Hierin dagen we makers, in een internationale context, uit werk te maken voor kinderen tussen de 2 en 12 jaar. Iedere maker die we uitnodigen brengt minimaal twee verschillende skills mee. Het zijn bijvoorbeeld choreografen die ook dansen of muziek maken. Spelers die ook regisseren of schrijven. Dansers die ook VJ zijn. Een videokunstenaar die wil performen. Verder zijn er jonge makers die interesse hebben in organiseren of het maken van een inhoudelijk samenhangende programma voor een festival. Het onderzoek is het samenbrengen van meerdere disciplines en culturen. We werken steeds op een andere plek met een groep van negen makers. Iedere partner brengt drie makers mee. En we verzorgen regelmatig de aanwezigheid van kinderen in de repetitieruimte vooral omdat we ook geïnteresseerd zijn in interactief werk.

Maas focust op talent in jeugddans.

7. TOELICHTING BEGROTING

Algemene toelichting

De begroting is opgesplitst in drie hoofdactiviteiten: de exploitatie en programmering van het Maaspodium inclusief de activiteiten voor langlopende cultuureducatie trajecten op Rotterdamse scholen; het produceren van jeugdtheaterproducties en het produceren van jeugddansproducties, inclusief talentontwikkeling en educatie. Dit heeft te maken met de verschillende subsidiestromen, die voor geormerkte taken en prestaties worden aangevraagd. Bij het Fonds Podiumkunsten vraagt Maas jaarlijks €390.000 aan voor de kernfunctie jeugddans, bij OCW jaarlijks €585.000 voor de kernfunctie jeugdtheater en bij de Gemeente Rotterdam voor de gecombineerde gezelschapsfunctie met het Maaspodium €1.715.200.

Binnen de totale omzet van Maas maakt het dansonderdeel 17% van de totale begroting uit. Op advies van OCW en de werkgeversvereniging NAPK gaat de begroting uit van realistische kosten, mede gebaseerd op de verwachte CAO stijgingen. De opgenomen salarissen zijn gebaseerd op de CAO theater en dans en gaan uit van een geïndexeerd loonpeil 2017. Bij de toebedeling van vaste kosten van Maas aan het onderdeel dans gaan we uit van 25% van de kantoorlasten, een interne doorbelasting van €20.000 als bijdrage in de huisvestingslasten en een toebedeling van 15% van het deel vast personeel, dat ook daadwerkelijk werkt voor de dans. (Zie ook gespecificeerde begroting als bijlage.)

Baten

Eigen inkomsten

Het berekende eigen inkomstenpercentage volgens de berekenmethode van het Fonds bedraagt over het dansaandeel 30,09%. Deze inkomsten bestaan uit uitkoopsommen en recettes van voorstellingen, inkomsten uit workshops en bijdragen van coproductanten. De opgenomen bedragen zijn gebaseerd op ervaringscijfers en al bestaande afspraken over samenwerking en afzet. Sinds 2014 is er een bijzondere inzet gepleegd op het werven van private (culturele & maatschappelijke) fondsen. Hierdoor

zijn de inkomsten uit deze bron verhoogd en op het realisatie peil van 2015 geprognostiseerd.

Subsidies

Vanuit het subsidie van Rotterdam wordt jaarlijks €50.000 toegevoegd aan het onderdeel dans binnen deze begroting. We baseren de bijdrage van het Fonds op gemiddeld 100 speelbeurten per jaar in het circuit van kleine en middelgrote zalen. Daarbij gaan we in relatie met het gemiddelde eigen inkomstenpercentage van 30% uit van een bijdrage per voorstelling van €2.500. Daarnaast vragen we de maximale toeslag van 20%, zijnde €65.000 voor het onderdeel talentontwikkeling. Bij OCW en het Fonds Podiumkunsten worden de maximale subsidiebedragen aangevraagd voor de beide jeugdproductie-functies.

Bij de overige niet structurele subsidies bij publieke middelen gaat het om bijdragen via het KCR voor het educatieve programma Stel je voor dat wij willen continueren in de komende jaren. Voorheen was Maas penvoerder voor dit programma. Overige subsidies zijn de Skip regeling van het FPK voor een programmeringsbijdrage en subsidie in het kader van het Cultuurcoachprogramma. geïsoleerd is.

Lasten

Beheerlasten

De beheerlasten van Maas zijn €833.028 gemiddeld per jaar voor de nieuwe cultuurplanperiode. Dit is 23% van het totaal aan begrootte lasten. De beheerlasten stijgen ten opzichte van 2014 door de toegenomen huisvestingslasten na de verbouwing en inrichting en het daarmee samenhangende intensievere gebruik van het pand. De energielasten zijn fors doordat Maas afhankelijk is van stadsverwarming en een deel van het gebouw slecht geïsoleerd is.

Binnen de beheerlasten is een bedrag per jaar opgenomen van €47.000,- ten behoeve van de afschrijvingen van de investeringskosten die noodzakelijk waren voor het technisch inrichten van het Maaspodium.

Activiteitenlasten

De activiteitenlasten van Maas stijgen ten opzichte van 2014 met 4%. Dit is voornamelijk het gevolg van loon- en prijsstijgingen, gecompenseerd door een efficiënter werkende organisatie. Gemiddeld beslaan de activiteitenlasten 77% van de totale lasten per jaar.